

Adviesnota aan de raad

Raadsvergadering: 13 december 2018

Agendanummer:

Team: OB

Zaaknr: 22754-2018

Onderwerp: Vaststellen Gemeentelijk Watertakenplan 2019-2023

Aan de raad

Inleiding

Voor u ligt het Gemeentelijk WaterTaken Plan (GWTP) van de gemeente Gemert-Bakel voor de planperiode 2019 tot en met 2023. De zes gemeenten binnen de samenwerkingsregio Brabantse Peel (Asten, Deurne, Gemert-Bakel, Helmond, Laarbeek, Someren) en het waterschap Aa en Maas hebben voor dit traject een gezamenlijk proces doorlopen. Dit heeft geleid tot gezamenlijke standpunten die zijn verwerkt in de visie, ambitie en strategieën en kennisuitwisseling. In het proces is ruimte gelaten voor de gemeenten om op onderdelen het beleid lokaal in te kleuren.

Vooruitkijken naar uitdagingen is essentieel in waterbeheer. Het GWTP is een goed en wettelijk verplicht planinstrument om mee te kunnen bewegen met de trends en ontwikkelingen binnen dit vakgebied. Zo is er bijvoorbeeld sprake van meer extreme neerslag door klimaatverandering, een veranderende verhouding tussen overheid en burgers en verandering in wetgeving. We gebruiken het GWTP om nu en in de toekomst aan de gemeentelijke zorgplichten te kunnen voldoen en als toetsingskader voor nieuwe ontwikkelingen.

De zorg voor riolering draagt bij aan een gezonde leefomgeving en is uitgewerkt in zorgplichten. Volgens deze zorgplichten draagt de gemeente, vanuit het oogpunt van volksgezondheid en veiligheid, zorg voor een doelmatige inzameling, berging, transport en/of lokale zuivering van afvalwater, hemelwater (regenwater) en grondwater. De kans op overlast dient hierbij te worden beperkt tot maatschappelijk aanvaardbare normen. Deze taakverantwoordelijkheid geldt alleen indien de burger niet zelf op eigen terrein het hemel- en grondwater doelmatig kan verwerken.

Beslispunten

1. Het ontwerp Gemeentelijk Watertakenplan 2019-2023 inclusief bijlagen vast te stellen.2. De rioolheffing naast de reguliere inflatiecorrectie vanaf 2020 beleidsmatig met 2,5 % te verhogen gedurende de planperiode en dit meenemen in de kadernota 2020.

Dit onderwerp komt aan de orde in:

Commissie ruimte en openbaar beheer d.d. 21 november 2018

Gerelateerde onderwerpen in deze commissie vergadering:

“Vaststellen Verordening rioolheffing”

“Vaststellen verordening waterbergingsfonds”

Dit onderwerp is aan de orde geweest in:

Commissie ruimte en openbaar beheer d.d. 5 september 2018

Raadsvergadering d.d. 26 september 2018

Samenhang met eerdere besluiten en/of beleidsprogramma / raadsprogramma

Op 28 september 2018 is zijn door uw raad de beslispunten in de beleidskeuze notitie Gemeentelijk Watertakenplan vastgesteld. Deze beslispunten zijn verwerkt in het voorliggende beleidsplan "Gemeentelijk Watertakenplan 2019-2023".

In de programma begroting 2018 is opgenomen dat we zorgen voor voldoende groen en waterberging bij nieuwbouwwontwikkelingen. Dit beleidsplan geeft invulling aan het aspect waterberging.

Beoogd effect

Het Gemeentelijk Watertakenplan geeft duidelijkheid (zowel intern als extern) hoe de gemeente de verantwoordelijkheid op zich neemt inzake de afvalwater-, hemelwater- en grondwaterzorgplicht met het oog op klimaatverandering.

Duurzaamheid

Met de wereldwijde ambities op het gebied van verduurzaming groeit de noodzaak van een transitie naar een circulaire economie. Hierin worden nieuwe verbindingen in productieprocessen tussen bijvoorbeeld water, landbouw en energie gezocht om kringlopen te sluiten en hergebruik van rest- en afvalstoffen mogelijk te maken. Dat zijn aspecten die de komende jaren onze aandacht hebben.

Argumenten

1.1 Het voorstel past in het ingezette beleid.

De beleidslijn uit het eerdere Gemeentelijk Watertakenplan wordt voortgezet. Met name het aspect klimaatontwikkeling krijgt meer aandacht in dit beleid dan in het vorige beleid. Gezien de extremen in neerslag, hitte en droogte is het niet verwonderlijk dat dit een meer prominente rol moet krijgen in het beleid.

1.2 Het voorstel houdt rekening met het klimaatbestendig inrichten van de openbare ruimte en particuliere terreinen.

Bij rioolvervanging maken we voortaan nog meer de combinatie met wegen, groen om de omgeving klimaatbestendig in te richten zodat we in de toekomst nog steeds een leefbare gemeenten houden.

Aangezien zestig tot zeventig procent van de gebouwde omgeving in handen is van particulieren/ private partijen ligt het voor de hand om gezamenlijk op te trekken. Dit past in de geest van de Omgevingswet waarin participatie wordt bevorderd door minder regels en meer speelruimte.

Als gemeente Gemert-Bakel willen we samen met onze waterpartners (en dat zijn dus ook de inwoners, bedrijven en belangenorganisaties) zorgen voor een toekomstbestendig water- en rioolsysteem. Dat betekent dat we:

- samen met de inwoners bijdragen aan levensloopbestendige wijken/buurtten;
- water gebruiken om de wijk (waar mogelijk) een eigen karakter te geven;
- op zoek gaan naar meerwaarde voor de leefomgeving;
- zorgen voor in het oog springende repeterende projecten (bijvoorbeeld vergroenen van wijken en schoolpleinen).
- bewoners stimuleren om regenwater af te koppelen en te hergebruiken.

1.3 Het voorstel geeft invulling aan het borgen van waterberging binnen ontwikkelingen

In dit beleidsdocument is opgenomen dat bij iedere nieuwe ontwikkeling waterberging wordt geëist (60 liter/m² verhard oppervlak). Door middel van een nieuwe gebruiksregel in het bestemmingsplan kan hier ook op worden gehandhaafd. Bij inbreiding van woningen kan worden afgeweken van deze gebruiksregel en kan via de "verordening

waterbergingsfonds" een donatie worden gedaan door de initiatiefnemer zodat de gemeente binnen de hydrologische eenheid doelmatiger waterberging kan aanleggen.

2.1 Beleidsmatige verhoging is noodzakelijk om de voorziening op peil te houden

Voor het beheer van het stedelijk watersysteem zijn goede mensen en financiële middelen nodig. In de aankomende planperiode geven we hieraan gemiddeld € 2 miljoen per jaar uit. Geld dat burgers en bedrijven via de rioolheffing bijeenbrengen. Met de huidige formatie kunnen de reguliere beheertaken worden uitgevoerd. Voor de komende jaren is extra inhuur voorzien als het gaat om handhaving vanuit de ODZOB en het trekken van specifieke projecten zoals "grip op drukriolering".

Door vanaf 2020 een beperkte beleidsmatige verhoging in te zetten van de rioolheffing kan de voorziening op een acceptabel niveau blijven. Wel is het verstandig om vanaf medio 2020 jaarlijks te evalueren om tijdig te kunnen bijstellen.

Prognose voorziening (afgerond op € 1.000):

Jaar	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Stand 1/1	5.551.000	5.598.000	5.290.000	4.847.000	4.337.000	3.872.000

3. De begrotingswijziging is van administratieve aard.

Enkele ramingen zijn gewijzigd sinds de opstelling van de conceptbegroting 2019. Met deze wijziging wordt dit aangepast.

Kanttekeningen

1.1 Bijlage L wordt apart aangeboden aan de raad

In dit plan is een concept verordening Waterbergingsfonds opgenomen. Deze wordt niet vastgesteld met dit besluit. Hiervoor ligt een separaat raadsbesluit voor aan de raad.

1.2 Het waterschap is akkoord maar uit haar zorgen als het gaat om samen aan de slag bij bedrijventerreinen.

Naar aanleiding van de opmerking van het waterschap is een kleine nuancering in het plan aangebracht. Het beleidsdocument is qua gidsprincipes nu gericht op inwoners en bedrijven. Het waterschap benadrukt dat zij graag een prominentere plek zouden zien voor de bedrijven en bedrijventerreinen als het gaat om vergroenen, dit hebben we nu explicieter benoemd in het plan.

1.3 Het waterschap is akkoord maar uit haar zorgen voor het regionale watersysteem

Voor met name een aantal maatregelen in het regionale watersysteem zijn nog geen bedragen opgenomen. Het waterschap uit haar zorgen als het gaat om de uitvoering van de maatregelen. Echter op dit moment is er financieel gezien binnen de gemeente geen ruimte om deze maatregelen uit te voeren. Toch proberen we te kijken wat we wel kunnen bereiken in deze projecten en benoemen we ze om die reden. Blijkt in de toekomst wel een gemeentelijke bijdrage noodzakelijk dan vragen wij hiervoor budget aan.

2.1 De klimaatstresstest moet nog worden uitgevoerd

In 2019 wordt er een klimaatstresstest uitgevoerd binnen de Peelsamenwerking. De uitkomsten uit deze klimaatstresstest geven een indruk waar in onze gemeente risico's zijn als het gaat om droogte, wateroverlast of hittestress. Vanuit de klimaatstresstesten zal een risicodialog moeten plaatsvinden waaruit ambities en mogelijk maatregelen volgen. De verwachting is dat dit extra geld gaat kosten dat mogelijk toe te rekenen is aan de rioolheffing. Om die reden stellen we ook voor om in 2020 voor het eerst te evalueren en zo nodig bij te stellen.

Vervallen “oude” regelgeving

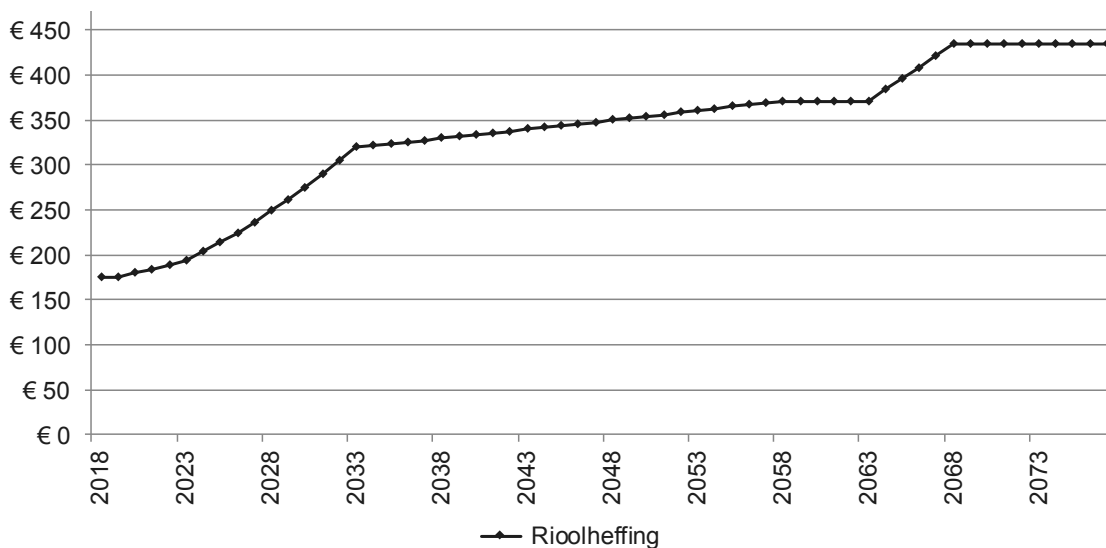
“Gemeentelijk Watertakenplan 2013-2016” en “kostendekkingsplan verlenging gemeentelijk watertakenplan tot en met 2018”.

Financiën

In de begroting 2019 is in de gesloten financiering riolering rekening gehouden met de baten en lasten 2019 uit het voorliggende watertakenplan. Het tarief 2019 is als basis gebruikt voor de berekeningen.

Tariefontwikkeling

Het voorgestelde tarief voor 2019 is conform begroting met 1,5% geïndexeerd tot € 177,60. Om de kostendekkendheid van de rioolheffing te behouden is gedurende de aankomende 5 jaar een stijging van het tarief met 2,5% per jaar noodzakelijk (exclusief indexatie), tot een tarief van € 192,89. De inzet van het saldo in de voorziening voorkomt een sterkere benodigde stijging. Gedurende de volgende 10 jaar is dan een verdere stijging van 5,2% per jaar (exclusief indexatie) nodig.

Juridische zaken

Voor zowel de gebruiksregels waterberging bij bestemmingsplannen als de verordening waterbergingsfonds heeft afstemming intern plaats gevonden met de betreffende jurist. Het sluit aan bij de wens van het team VT om invulling te geven aan het realiseren van waterberging bij ontwikkelingen.

Uitvoering

Aan de hand van het vastgestelde GWTP kan uitvoering worden gegeven aan de zorgplichten.

Bijlagen

- 1 Gemeentelijk Watertakenplan 2019-2023 inclusief bijlagen
- 2 Kaartmateriaal als bijlage bij het plan:
 - Bijlage E 11775 – Overstorten Gemert-Bakel
 - Bijlage G 11005 – Gebiedsgerichte aanpak waterberging in bebouwde kommen
 - Bijlage H 10544 – Overzicht afvalwater en regenwater systemen
- 3 Raadsbesluit Gemeentelijk Watertakenplan 2019-2023

Ter inzage gelegde stukken

1. Gemeentelijk Watertakenplan 2019-2023 inclusief bijlagen
2. Kaartmateriaal als bijlage bij het plan:
 - Bijlage E 11775 – Overstorten Gemert-Bakel
 - Bijlage G 11005 – Gebiedsgerichte aanpak waterberging in bebouwde kommen
 - Bijlage H 10544 – Overzicht afvalwater en regenwater systemen

Gemert, 30 oktober 2018

het college van burgemeester en wethouders,
de burgemeester,

de secretaris,

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'M.S. van Veen', with a horizontal line underneath.

ing. M.S. van Veen

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'A.J.L.G. van Oudheusden', with a horizontal line underneath.

A.J.L.G. van Oudheusden